

John C. De

জিহাদ

חוקק מי שחוקק אחרון: (מימין לשמאל) י. ציון, מ"מ ראש העיר; ח"כ ורטמן, מזכיר המחוז וי"ר הקואליציה; א. אלמוגי, ראש העיר חיפה; א. מולק, מזכיר מועצה פועלי חיפה; ח"כ מ. שחי

מליאת מועצה פועלי חיפה

החוקק מי שחוקק אחרון: (מימין לשמאל) י. ציון, מ"מ ראש העיר; ח"כ ורטמן, מזכיר המחוז וי"ר הקואליציה; א. אלמוגי, ראש העיר חיפה; א. מולק, מזכיר מועצה פועלי חיפה; ח"כ מ. שחי

מאת גוגה כוגן ויהושע סובול

כי למרות שבין מולק לורטמן לא מורה מעולם שום אהבה, תהה עתה לנוכח מה שמצטייר כנסיונו של אלמוגי לחוק את כוחו ושלטונו במכירת המחוז, מצאו ורטמן ו מולק בסיס לשמולה משותפת.

הידידות הישנה בין אלמוגי לאגמי

מטרתה של פעולה משותפת זו היא מניעת בחירתו של אורי אגמי לתפקיד מזכיר מחוז חיפה של מפלגת העבודה. מיוזם אגמי ומודע מתחוללת עתה סביב שמו מחלוקת חריפה בין שני המועמדים. אורי אגמי, 38, לשעבר מזכיר בי-נוערי העבודה, היה דו-דע עד שנת 1965 כמקורב לאגמי. חשגי ושימש גם כמזכיר המועצה העירונית של מנאיי בחיפה עד התפלתו רפ"י או חזר בין המועמדים שרשרת בחיפה בעקבות אלמוגי, אשר הצטייר באותם ימים כנכח של נייר, בעד, שלמי אותה מרישה אומללת ממאיי. נחשב באיש המרכז שבין כוח ודבר כחזק על אלמוגי ואגמי שחזרו יחדיו לשכת קרית, אך לעולם לא נשכח טובה מכל מקום באותה תקופה של יציאת למידבר תרשימיטי, והידידות אלמוגי ואגמי ומאז גם תחיל לשלול דו-כיד לתחרות המי לחים מפלגת האגם. כאשר אלמוגי ירד חזרה כי מקום כוחו בחיפה הממלכית התחזק. אגמי רשמי חיפה לא ירד מאחוריו על ידי ורטמן עקב חילוקי דעות. לחיפה לא אשתיק למסורת פני אנשים המעורבים בחיפה העירונית.

שחל למזכיר שני המזכיר הראשון, ורטמן, דחה את תועדו בתוקף, ואילו ראשי המועצה, אשר חשד בהשראתו של מולק, איימו לטרוש ממחוז חיפה. יש תאומים כי כוחו של מזכיר המחוז דווקא בחולשתו: בתוקף תפקידו אין הוא תולש על תפקידים, אבל אם יילך, כך אומרים בחוגי, המועצה המיניציפלי, ועל אחת כמה וכמה — אם יעלה בידו אלמוגי לתעלות אדם המקורב לו ל תפקיד מזכיר המחוז, תחזור חיפה לצבנת לים חיש שבקשרי נטריו מנגנון חוגים המקורבים לאלמוגי וראים את ידו הארוכה של אגמי-חל-אביכי מאחורי ורטמן, וכי שירותו שרית ידמו לך כי ראשי המועצה ידעיים ביקרו-של-מי. חשך מי שקובע גם בענייני תפקידים, שתרשויות המקומיות וקורות להם.

הגוף הגדול במפלגת העבודה במחוז חיפה הינו כלי ספק המועדון המוניציפאלי של ראשי המועצות המקומיות, כולם אנשי מנאיי לשעבר, אשר נשארו באגמים למאפיי בעת התפלתו רפ"י. בתקופת אבא חושני דחקו חיפה העיר את דגלי תרשימיטי המוניציפאלי, תן מבחינת שאיבת משאבים ותן מבחינת השפעה במפלגת אגמי מוחו של אבא חושני נתפסות הדרך לצבנתליוציה מסיימת במפלגת העבודה במחוז חיפה, ו כחוצאת מכך עלה כוחו של תרשויות המקרא ובגבר השפעתו על הגעשה במכירת המחוז של המפלגה, כך הפכו ראשי המועצות המקומיות במחוז חיפה, המקיף את הקריות עד רמת-ישי וקרית-טבעון במרחק דער עת' לית הלית-אלי-כרמל בדרום, למשפחתו העיקרית של מזכיר המחוז במפלגת משה ורטמן, אשר גם הוא נשאר נאמן למאפיי ולא חלק את אלמוגי לרפ"י. בעת התפלתו למך כשלוש שנים נעשה נסמן לתחליש את כוחו של ורטמן, כאשר מזכיר מפתח העיר מולק-שעלה הצעה לנבחר למש

למחרת מעידתו של יוסף אלמוגי בקאבינט-הרחצה בחוף הכרמל, נפילה שהסתיימה בתבולה קלה בגב, טילפן אליו סופר, מעריב בחיפה, ראובן ברצבי, ואמר לו על דרך-החינה, כי מעידה זו מעידה של-ראשיהעיר חסר גב בחיפה. אבחנה רמאית-פוליטית זו, המתייחסת למאבקים המטלטלים לאחרונה את צמרת מפלגת העבודה בחיפה, משי קפת את העובדה שלמרות שובה של אישיות בסדר גודל של י. א-ל-מוגי לחיפה, הרי בעיית המנהיגות במפלגת העבודה במחוז חיפה וה-צמון טרם באה על פתרונה, וההת-מדרדות עליה היא בשיאה.

האם משולש הכוחות בחיפה עודנו קיים?

בחיפה, ההיסטורית" נהגו לאבחנו התפלתו בין שלושה נוסדי כוח. אשר חזיקו בשלושת בתים פיתוחיים: בית-העיר, בית-העיר, בית-העיר, אשר

מאשר אנשי רפ"י, תקופת בין-הממשלות והחייבה אשר הסעתה לרצו את אלמוגי לשקול בלתי-החיר בדבר ייתכנותה של ממי שלת ליכוד-לאומי התאפשרות להפסד בה פסוק בביר, וזאת עקב מצבו המיוחד שתואר לעיל, תוליקת שוב אור אדום בהקשר לשמו על לוח הבקרה של תגוש התל-אביבי, והי רות כידוע, מנועת אסון.

לאחר חזרתה של רפ"י למאפיי והקמת מפלגת העבודה, וכאשר ורטמן נבחר למזכיר המחוז בינואר 71, נבחר אורי אגמי לתפקיד מזכיר ארגוני ומ"מ מזכיר המחוז, כבר אז לא הייתה תבחינה לרשות של ורטמן, אך היה הכרח להעניק לרפ"י נתח בשלטון במחוז, ולכן הייתה זו בחירה פוליטית, עתה, עם הקמת הממשלה החדשה והתמנותו של ורטמן למזכיר סיעת המערך בקואליציה, היה נראה לאגמי כטבעי ומובן מאליו שמקומו של מזכיר המחוז מתפנה, וכי הוא, אגמי, כממלא-מקומו, יקבל את תפקיד המזכיר בפועל ויכה בו לפחות עד לבחירות, אשר איש מכל האגפים עימם שוחזנו אינו יכול לומר מחו מועדן הצפון, כאשר התערכות געות בין אוקטובר שנה זו למתי-שהוא באמצע השנה הבאה. ישיבותי אלה של אגמי נתגלו עד מורה כשייח-השבון תוך התעלמות מבעל-הבית: מה שגראת לאגמי כטבעי ומובן מאליו, היינו: שורטמן לא יוכל להתמסר לתפקיד מזכיר המחוז ולתפקיד מזכיר סיעת המערך בקואליציה, ושלפיכך יחוסר מן ה- מירשה המקומית, לא נראה כך כלל ועיקר לורטמן, בעד שהאגפים טוענים כי ורטמן עוסק בתפקידו, הממלכתי, המושה ימים בשבוע, משיבים הורשמיים, עפרון נעיר ביד, כי ורטמן נמצא מחוץ לחיפה רק שלושה ימים בשבוע, ובתחשב עם כך של-עסקן אין שבת, נשארים לו ארבעה ימים בשבוע לענייני המפלגה בחיפה, אבל הוויכוח איננו על ימים, על מה איסור נסב הוויכוח?

מי מפחד מאורי אגמי?

אורי אגמי למזכירות המחוז, מדברים בשם חיסול ההטיבות במפלגת, אשר לדבריהם הם לחמים בה זה שלוש שנים, ותאמינו כי בחיפה אמנם הצליחו לבטלה, וללו דוחים כל נסיון לזכות כיום הבדלים הטיבות עם הבדלים אידיאולוגיים. לעומתם, טוענים ה- מתנגדים לאגמי כי שום שיקול הטיבות אינו עומד מאחורי התנגדותם לאגמי, וכי הסתיי-גותם ממנו נעוצה בהיעדר כישורים אישיים, ובאי-התאמתו לתפקיד, כיוון שאיננו מסוגל ואישים אשר יוכלו לאחד מאחוריהם את כל שורות המפלגה בחיפה ובמחוז, וללו מצביי-עים על כך שחמישה אישים מכובדים בצמרת מפלגת העבודה בחיפה, מולק, שחל, גושן, בלרשנין והמאיר, הביעו באוזני אלמוגי את התנגדותם מאגמי בטענה שאינו מתאים ל-תפקיד. מכל מקום, בחוגים המקורבים ל-ורטמן לא רואים כל הצדקה לכך שאגמי יפיש כטוען היתירי לבחר מזכירות המחוז, וכאן אמנם מתרשש דבר מור: בעוד שאגמי מופיע כל חזון כחובש לקיים בחיפה דמוק-ראטיות וחשאיות לתפקיד המזכיר, ומנסה לצרר רשם שוטימן מוחד ממי בחירות סלק, ורי שתוטרמינסקים משיבים על כך חיוך, טוענים שאגמי בכלל איננו פארטרנר למאבק, וכי הרי הם המקשים שהוכרעה תיקול בבחירות דמוקראטיות, היינו: ממספר מועמדים רציניים, ואגמי בתוכם, יתייבבו לבחירה, ושמיכל מקום, העניין לא ייכרע במלחמת-טכסילים אותה מנסה אגמי לכפות על המחוז.

באמצעות המחוז - להשפיע על המרכז

אין להניח שהמאבק על תפקיד מזכיר המחוז היה מניע למן. שחלש אלמולק ראו בכך תוצרים מנגן להשפעה על המרכז, כיום, בעקבות יציאת השפעתו של חיפה אגמי, למטה במרכז, המפלגה בארבעים בעינים ושיקים מבחינת גורלה של המפלגה במחוז ראוהו ליצור כמול לאחיות ב- מרכז מפלגת העבודה, ומ שיקלוש על גוש הימני של שמינים גוגים במרכז, יכול להפוך לעשן מאוגים במחוזות השונים, מבחינה מדי שיקם מכלל המועצות במפלגת

העובדה יש הנורסים כי צופיה עליית משקל המחוזות, כתנאים אלה סיכן כי איום תפקיד מזכיר המחוז עשוי ללביש חשיבות במישור הלאומי.

בתקופה הקשה בה היה נטש ויכוח על הרכב הממשלה העתידית, דווקא בחיפה התפתח ויכוח קוטבי: מולק, שחל וורטמן יצאו נגד ליכוד לאומי, אלמוגי ואגמי היו בין תומכיו, ואילו ורטמן, שחל ונדלס היו בעד החלפת ממשלת גולדה מאיר לאלתי בממשלה חדשה, ואילו אלמוגי ואגמי דגלו בכך שהממשלה הישנה תמשיך לכהן עד לי בחירות.

כאשר טוענים מזכיר אגמי כי כיום אין מקום לדבר על הבדלים אידיאיים בין יוצאי רפ"י לשעבר ונאמני מאפיי התרסטורית, משיבים הורשמיים כי המשעים מאשרים את התכונות, וכי כל אחד חוששי לתגיד את עצמו מליטה. גם אם אין הדברים נאמרים במילים, הרי יש סיטואציות שבהן חזרות מסיימת חוצת את המפלגה למי חשיבות, ועמידה השתייכות של אנשים סיטואציה כזו והתה ערב הקמת ממשלת רבין, ומי שחמד או בממשלה ליכוד לאומי, הגדיר את עצמו באמצעות המיכה זו.

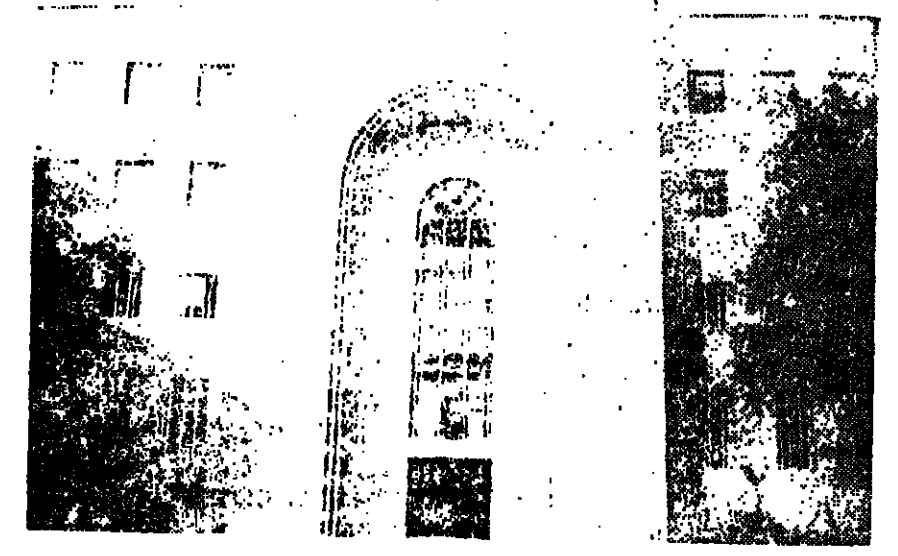
מי שיקרא כאן בין השניים, יגלה שחי-מאבק סביב אגמי חושף את העובדה שלא רק שהטיבות קיימות, אלא כל-אישית שי-מבקשים להתעלם מקיומן, באה סיטואציה זו או אחרת, ומקיימה אותן לחיפה. מיכון "שבנלי אין אף צד מן הצדדים מורה בבעד" רותיו האמיתיות של הנאבק, ויתר על כך: אישי-צמרת בחיפה גוהרים אסילו מנקיטת עמדה גלויה, מסדרים לתוראיון ולחיות מצור טטים ישירות, ומעדיפים להעניק רק שיחות רקע בלתי-מחייבות, כך לנישל מהלכות שפור עות שמולק ניסה לסיכנע את אגמי "היורד מועכדותו, כיוון שכליונו האפשרי יהיה מני-עה קשה באלמוגי, ויוציא לאחור העולם את רות-הרפאים של הטיבותיו. בו כונון אחת יכול לכבוש מחוגי אגמי כי מולק הכחיש באוזניו שהביע התנגדות למועכדותו.

בד בבד עם זאת הודיע ורטמן כי אסילו תהיינה בחירות לתפקיד מזכיר המחוז, יוריד אוטומאטית את מעמדו לתקדציה נוספת, ומירושו של דבר שגם הוא עדיין בבחינה מעמדה. כנגנונם המיוחד חוכל לשכרע כמי וחיקי מאפיי בחיפה כי, יש בחיפה אנשים בעלי שיעור קומה שהתנועה חייבת להטיל עליהם את השליחות לעמוד בראש המחוז, וכי יש בחיפה אנשים שיוכלו לעמוד בראש המפלגה בחיפה ובנותרה, וללכד את השורות משבוע ועד טיחה.

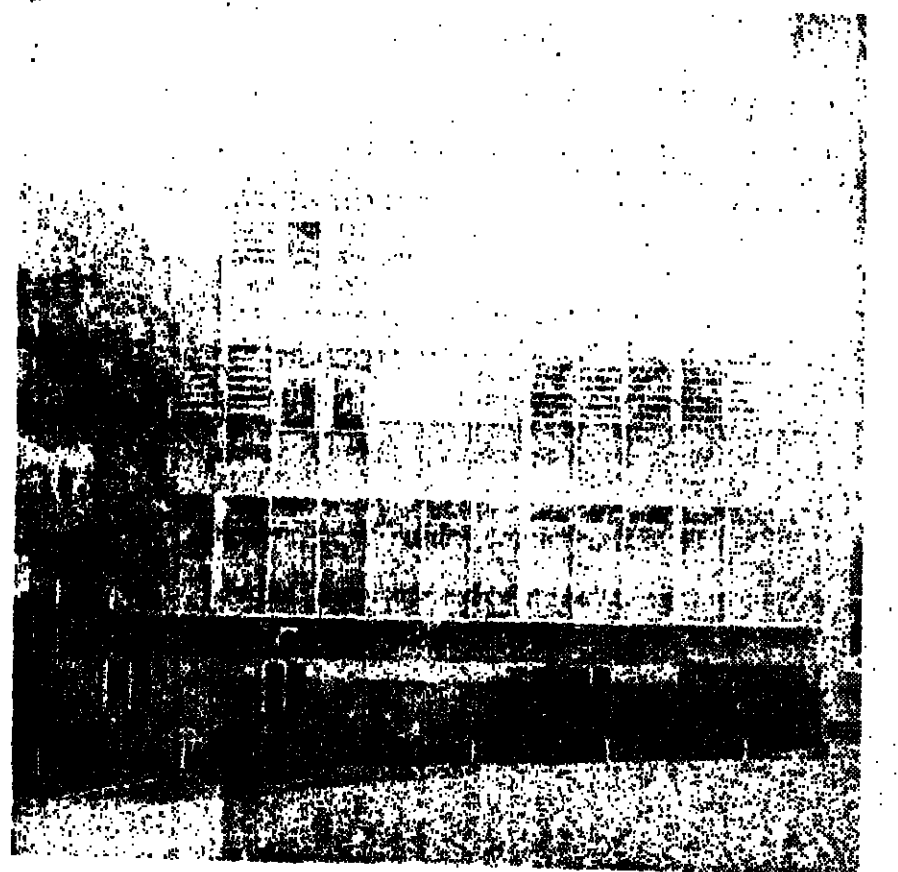
האם לאלמוגי יש גב בחיפה?

מינויו של ורטמן לידיד סיעת המערך בקואליציה, והקריבותו של מולק ל-וורטמן בהסתייגות מאורי אגמי, היריבוים של מינויו של משה שחל לבד ותתייצבותם של ראשי המועדון המוניציפאלי מאחורי ורטמן, כל אלה מציגים שחיפה רחוקה מי להיות מבצור של אלמוגי, אם אגמם והכוחו לבחור את כוחו במרכז בהתבססות על מחוז חיפה של מפלגת העבודה. עימות במעצת המחוז, העלול להסתיים בתנאים אלה בכשלי-גו של אגמי, יהיה אישור גלוי לכך שאלמוגי אינו שליט כל יכול במפלגת המחוז חיפה, והאן אחד אינו שש להתנגלות פנימים כנגדו של נייר.

זה אולי מקורו של שמועות למיה באר לאחר אגמי, בכל שני תפוזות, ביניהן שלוחות לאיחיד, על מנת שייסיך מועמדו ויגאל את המפלגה במחוז חיפה מעימות שאיש או רוצה בו ברצו מחוגי אגמי יודעים למסור כי כל התאמת הללו נדדה על ידי על חשך, כי הוא רואה את עצמו בעל כושרים מתאמים לתפקיד מזכיר המחוז, וכי יתמיד במאבק עד הסוף, לשיכ נראה כי לא שיה מנסה בחיפה מרצ של אגמי, כי תול המידולס למנעה את התאמתו, ולרואת ללי יש וחיזיות, ולמי נצח ואלית קומאנוו הוצגות וחייל.

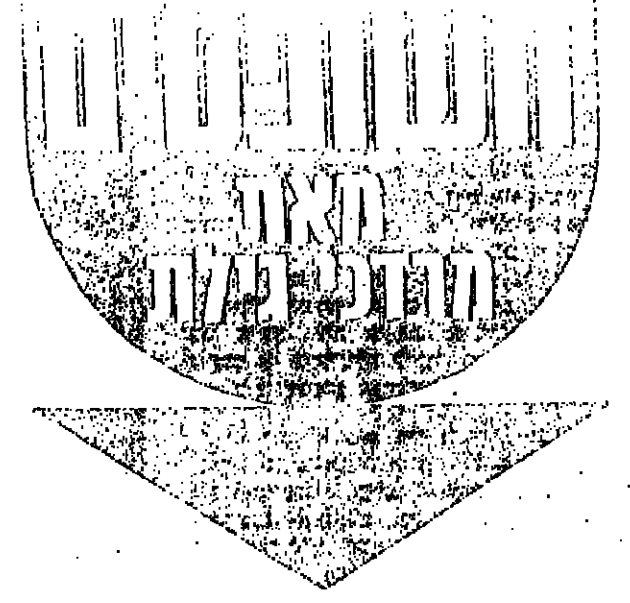
בית העירייה

בית מועצת הפועלים

בית מפלגת העבודה

החזית העממית היהודית

לפחות מקרה אחד בולט בתולדות בתי המשפט בארץ, יירשם לדראון עולם: בסוף שנות החמישים התקיים ביפו, בבית-המשפט הישן (שהיה ממוקם אז ברחוב יהודה הלוי) משפטו של עבריין ישראלי ידוע — המרצה גם כיום עונש מאסר במועל — והוא הביא בחשבון את האפשרות כי יישלח לכלא לכמה שנים טובות. לקראת מתן גור-הדין, כאשר מצבו היה כבר לגמרי, ברור, הוא ביקש לצאת לכמה דקות לחדר השירותים, הכין בו, הפתעה קטנה לבית-המשפט וחזר לאולם. כאשר הקריא ה' שופט את החלטתו, התחיל הנאשם להשתולל, גידף את השוטרים, הוציא מכיסו את ה"הפתעה" — גרש צאנה — והטיל אותה מרחוק על השופט...

המקרה הזה, שלא היה לו את דוגמתו עורר או סערה גדולה — אבל הוא לא היה היחיד שגרם בבית-המשפט הישן ביפו: בראשית שנות החמישים, כאשר גלי העלייה ממדינות אירופה הציפו את הארץ, הסתגנו פנימה גם כמה עשרות ברנשים מפוקפקים, בעלי עבר פלילי עשיר בפולין ובבוגריה, "יסוד" את "הכנוסיה העונגית" והטילו את חתימתם על הציבור.

יום אחד עצרה המשטרה את אחד מעמודי התווך של הכנוסיה והביאה אותו לבית-המשפט הישן ביפו להארכת מעצרו — אבל עוד לפני שהספיק השופט התורן לשמוע את בקשת המשטרה, פרצו פנימה כמה "הונגרים", שלפו אקדחים, איימו על השופט והשוטרים ושחררו את חברים. הם במלוא איתו לשכונת סומיל אשר בצפון תל-אביב, התמחרו בו שלוש ימים וגלכדו רק אחרי שאל המשטרה תגיעו ידיעות על מקום מחבואם והיא הצליחה להפתיעם. מקרה שלישי: לפני 15 שנה לערך, בערב יום-הכיפורים, הביאה המשטרה לבית-המשפט ביפו את אחד משמאל: אורי זוהר באולם המעצרים. גם הוא במתפרעים...

בשנות האחרונות הגיעה החששותוללות לשיא, כאשר אדם נורה למוות בבית-המשפט

השופט איננו רואה

אנשי העולם התחתון (התחתון ולא חולף שבו נאשם איננו מתפרע בבית-המשפט, מקלל שוטרים, יורק על שוטרים ומאיים על התורבט ב"סיל חשבונית") אין כמדתם ויכוח על כך שמצב בלתי נסבל זה הוא בעל-יצא מהכירסום שחל בשנים האחרונות במעמד השופטים, אבל יש בהחלט ויכוח מי מכרסם במעמד הזה ומדוע. תזכירנו הוא לא התחיל אומלל והוא לא יסתיים מחר, אבל אם יתבקשו פעם השופטים להסביר מי לעצמם מכרסם במעמדם, יסתבר לציבור מיד כי לפחות בשאלה זו הם מוצאים שפה משותפת ותשובתם חדה וחדה: לדידם, קושיים זאת עורכי-הדין; קושיה זאת שר המשפטים; קושיים זאת, למעשה, העתונאים; קושיה זאת... חלוש המשפחה!

התולש הזה מרגיז אותם — או ליתר דיוק: את חלקם הגדול — יותר מכל דבר אחר, והשופט המחזוי יצחק שילה אי טרם טעם להסביר, ובכל הריצנות, כי ירידת קרנם של השופטים גובעת ממסכרותם הנמוכה וממצבם הכלכלי היורד: "בשנים האחרונות אנו עדים לפיחות במעמד הציבורי והכלכלי של השופט" — אמר שילה בראיון עיתונאי — "המעמד הכלכלי משתקף היטב בחלוש המשכורת שלו. המעמד הציבורי אצלנו הוא פונקציה של המעמד הכלכלי ואם איננו מצליח להרחיב כמו עורכי-דין צמרת, ואפילו לא כמו עורכי-דין ממוצע, כנראה אותה נטל מהם בכישוריק. קשה לשוטט לקיים יחסים חברתיים, כי איננו יכול לגמול על האירות שהוא זוכה לו, ושופטים רבים נמנעים איפוא מלהתארח בבית ידידים כי הם חשים עצמם כעניים במחז"ל

ועוד אמר השופט שילה באותו ראיון: "לא פעם נדמה — בין המחזיינים במשפט אורחיו אומר לעצמו: רגע, מי בעצם גורר את הדין? מי מטיל את העונש? הרי הנכנס הוא איננו מרוויח אפילו רבע ממני. באטמוספירה של ישראל 1972 (השנה שבה ראיין השופט — מג.) מביא הדבר בעקשיו לאי-כיבוד תוקם והוא חוזר תחת סמכות חוק, יש לזכור כי אין כיבוד חוק ללא כיבוד השפיטה". קשה לי שלא להיזק כאשר אני קורא את דבריו של

השופט איננו רואה

שהם נהנו בעבר; ואם המוסר מספר אחר בארץ נמצא בעת ואחרונה בשפל המדרגה? מה לעשות אם אלה הם פני הדברים היום?

אחת נחלה, מי שמגר, באילן קטן במקום באילן גדול ובנוה עליו, משום מה, מגדלים. לא זאת הסיבה לכירסום במעמד השופטים. כמו שלא המשכורות הנמוכות שלהם וזו אלה המכרסמות במעמד. מי שבאמת מכרסם בשופטים הם... השופטים בכבודם ובקצמם, וכדי להמשיך זאת הלכת למעשה, אני מומין את תקוראים לבקר בוקר אחד, בדליל והמשפטי בחל-אביב ולחזות ב"הצגה" קטנה, וההצגה הזאת מתקיימת באולם קטן, סגור לקהל, (סגור, אי על פי שזה בניגוד לחוק), שבו מבי' קשת המשטרה להוציא פקודות מעצר נגד חשודים שונים, וכאשר נכנס פנימה השופט והוטס את מקומו, קמים אחדים מתושבים במעמד, אבל אחרים מתעצלים לעשות זאת. זה אינו לכבודם השופט עובר לסדר היום, מתבונן לרוע בססל הראשון, הקטנטן, שעליו יושבים שלוש או ארבעה טיגוריות, ובטלושה הספסלים האחרים, עליהם יושבים עשרה חשודים; מבקש את גוצי המשטרה להציג את בקשתו הראשונה ומורה לחשוף שבו משטלת הבקשה, לקום ממקומו.

באולם צריך לשיר שטק מוחלט, שגם סיכה אם חסר, קולו יישמע, — אבל שטק כזה, בדרך כלל, איננו שרר. והשופט מתקשה לעקוב אחר חילופי הדברים בין גוצי המשטרה לטיגור. תושבים, מרביחים אורחים קבועים בחזרי המצב המסורתיים, מפספסים בקול רם וממלמלים "חוויות", ואחד מהם — גם פוצץ של כסכן ביבלאוני — קם מתאגם ממקומו ועושה תנועה מגונה לישוט. ובארגון כמבין צוחק, התוסרים עושים לעבריין גו, גו, קטן ואילו השופט ממשיך לתהיר את הרצועה ומשיים עצמו כמי שאינו רואה דבר. הוא מרכין את ראשו, "במאמץ" לקרוא את בקשת המצרע וממחר פתאום לכתוב מרשוקול...

שולמן עושה הצגה

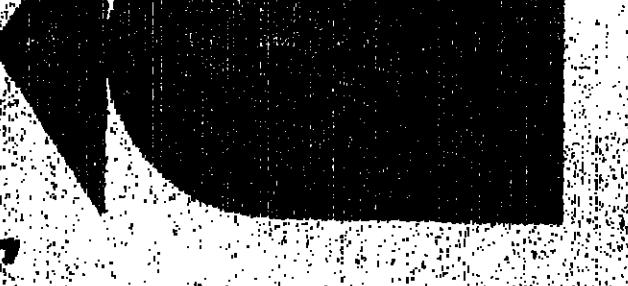
אבל הצגות אלה, החוריות על עצמן מעמים רבות במין תורש — ובעיקר בימי ישי, שבזם מספר העצורים הוא גדול — אינן הגרועות ביותר. כאשר מביאים לבית-המשפט ברנשים מסוגו של מרדכי שולמן (שולמן ישלם...), הסור המצב עוד יותר, שולמן, שהגורם לא טעם על-ידי המשטרה כסכיכופאט, הוא טיפוס אלים ומסוכן, ובאשר הוא מוכא לבית-המשפט, להוצאת מקחת מעצר גור, מחתולים הכל להחושט מסוגו.

לפני כחודשים, כאשר שולמן עצמו בפעם היחידית כמת והובא לבית-המשפט, תעליתי, "הצגה" זו על הגייר, ומכיוון שגור זה לא הלך לאיבוד, אני עושה בו עכשיו שימוש לאולם מוכנס, אחר כבוד, מרדכי שולמן והשופט המלוח אותו מבקש להחננה יתן ולשבת בשקט שולמן מחיישב על הספסל והאורז, ערש, "מי ארוך לשופט, מרשט ממשך לעצור, שולמן עומד בשקט רק או שחיים, קרן לכל העצורים, עושה מרצועות ומחנה מחוברים שמלכר העצורים, השוטרים והטיגוריות, צוחק גם כבוד השופט. והשופט באמת צוחק, שולמן מחכה שהצחק ייפסק, אומר לטלם, "בוקר טובי ושוב למערכת השגירה: הוא מבקש בקול רם שיראנו לו למסר, שולח את אחד השוטרים לפרוידו, כדי להביא לו מידידתו כמה וזאת תחתונתו בדי "בוקר" על שוטרי אחר לגשת למזנון בית-המשפט כדי לקנות לו סיגריות: שואל את השופט היכן יושבים העתונאים ומרדע אין דואנים להביא צלמים, ומבקש מכלם לא להרוג אותו, כי היום הוא עצבני.

כל התצגה הזאת מנרששת כמובן כעצומת של שפיצה בקשת מעצר, אבל השופט מנסה מה אינו חס על כבודו ועל כבוד בית-המשפט ואינו מורח לתרוק את שולמן מהאולם. הוא מאפשר לו לדבר, לאיים, לנחוק בקול רם, לחלל סקודות לשוטרים, ורק כאשר הופך הדבר לבלתי נסבל, הוא מותיר את "שולמן ישלם", כי אם לא יחול מכה, הוא יאילל לסלקו מהאולם. שולמן כמובן אינו נבהל מהאחריו וממשיך בתצוגה ואו מודיע הכנסה לשוטרים, כי אם הם לא ידאגו שיהיה שקט באולם הוא ימשיך לטעו את בקשתו המצרע...

אינו בתוכו, חלילה, לעשות הכללות ולקבוע כי כך מתנהגים כל השופטים — אבל המציאות העגונה כססרת, כי גם שופטים אחרים נחגים במקרים כאלה כפי שגור אחד שופט הינם נוטלים את החוק בדיהום: אינם מצוים על המשטרה להוציא את הכרזת החצוף מהאולם; אינם שומעים את הדין בבקשת המצרע נגדו רק במעמד טיגוריו; ואינם מורים להעמיד לדין בגין בוזין בית-המשפט.

תבזיון זהו הפך כבר מזמן לחופעה שכיחה בבית-המשפט, אבל עובדה זו, שהשופטים מודעים לה חייב עוררנו כמזכורת רוח. לפת, השופטים ממשכים לתתועל

מאת א. ניר

תומם מאקווינו

במשך שבועיים ישבו כ-1,500 פילוסופים, תיאולוגים וסופרים אנשי רוח ב"אנגליקום" — האוניברסיטה עתיקת-הימים של המיסדר הדומיניקני ברומא — בוועידה לציון 700 שנים למותו של תומאס מאקווינו, הלא הוא תומאס הקדוש, הפילוסוף החשוב ביותר של הכנסייה הקתולית, אשר מישנתו (ה"תומיזם") משמשת עד היום הזה אבן פינה להגות הקתולית.

נראה חיונים של עידת עסק זו (חלק מהם התנהלו בנאפולי, שבאויברסיטה שלה תורת תומאס שנים רבות) וזאת: "תומאס הקדוש ובעיות היסוד של זמננו" — נראה תומאס את מנהג מארגניה (תורת אופר) הכנסייה הקתולית הרשומה, שהיא האפוסיר עצמו גבול בולטית ואף חריצית בה: להסיר ממוענת הפילוסוף את אבק המרשנות והראיונות בה 700 השנים, לרענן אותה ולגלותה מחוץ, לא דווקא לבני תחומי תרבות למיניהם אלא במגמה הבריתית-הינכית ברוח האתגרים החדשים שהציגה תכנסית לעצמה במועצת האקומנית האחרונה. אמר ה"מארג" הראשי של הוועידה, האב לופאטי, דקאן המ"קולט הפילוסופית באוניברסיטת הדומיניקנית: "בבעבר היה קיים תומיזם, סגור, שאינו אפשרי עוד בימינו, אחר 'החוק' ב" (כך נהגים לקרוא לוועידה האקומנית) — כיום עלינו להיות, פתוחים, תוח אומר: לא להיות מוגבל עוד לכמה מלומדים, אלא נכון לקלוט את כל האמינות המאפשרות ליצור תחום ועתיד יותר טובים. זהו מטרת הוועידה: לא תורה לתומים ישן ומיושן, תומיזם דו-סטרי, אלא מנהל את תומאס התי, הנושא בשורה לזמננו ולכל הזמנים."

מתקדם או שמרן?

האב לופאטי סיפר כי דרישות להשתתפות בוועידה התומיטית הגיעו מכל היבשות, אך במיוחד מאמריקה, וגם מן הארצות הקומוניסטיות, ואסגס אחד מנאמרים והחשובים בוועידה היה התחנן הפולני לישיבת אר את ה"סוף" הנוו הדומיניקנים הערומים שני וקטנאר. תנאינו במעיליהם גם תלמידי ראגו התחילונג העולמי פקלפסק בסדר-הכול לרשמתו בוועידה כשש מאות חרצאות ו"רלאניות" (דברי ריכוז).

אכן, הכותב העיקרית ב"מסגרת" התומיטית זו, כפי שכתב כאן את הוועידה ספס בריציות ספס בקריצת עין ליציגית הייתה לחדש את תרבותו של תומאס הנוצרי בן תומאס ה-13 (תוא פת בשנת 1274; בגיל 49) ולחפסכ לדמות סוגנת תמליכה לבני זמננו. לא בעקרי חריגשו ריכס מבין תומאסים את תרבותן הקלים לערעור בין תוקפנותו ובין עזוקושה שבח זה ומלל בנת העול של אקווינו (עלית בקיחת מרדום לרומא). במאה ה-13 — פרענים וולו — היה מבב תוצרות, תנועות בכללה, עדין ביותר מחרברות העולם הערקי עם התבכש גוסת ורש של חיים של מושבת, של אמונה, של תרבות וניסוח חדש של אתם תומאס מאקווינו היה מודע למשבר ולמצב העמבר, הוא קהל ליצירת תרבות חדשה. בדיקס כפי שעשה בתנאים דאן סומבר (Summa Theologiae, סכומה תחילונגית) בד (אנו במשיר בואט מתשבתם של תשובי תומאס בועידת רומא) מתלבטת והראיונות כהא בכעיות ווארן בקורת המרא שלום ווא מציאות תוכניות: באמריקה תלאסיות, למשל, חושפים נחלים וקברים את האידיוולוגיה האקקווינית של תחילונגים חשקונים וצנעני דיים, עק בקיות התנאים התכרתיים אשר בהם ול חלד-באותה דת על ריבדו והאילגיה לקעל למען סינר דקאן תומס מוצג תכתיב שישיר תומליקני צנור בשם תומאס הקדוש, המלך של סוף מעולו בברית סכת אשר עקרא מבני אלה ומש מנהג תומיטיות

מתקדם או שמרן?

בוועידת רומא: "היכן האימתי התמחדה המחשבת התי-אולוגית שלנו עם תבעיות החיוניות של הקופתנו?" — שואל הדומיניקני האסיר: "במשך שלושים ארבע מאות שנים דשנו במישנותו של תומאס הקדוש בלי לחנון מן היחה פשענותה לבני זמננו... מול גלי המחשבים של חרנסאנס נסוגנו אחור, במהפכה התעשייתית השלחנו קולות חורם, כלפי חקידמה המרשית נהגנו באי-אמון; לא היה בנו העוז של האבות, של אישים כגון אוגוסטינוס הקדוש ותומאס הקדוש, אשר עיכלו עיכל תחילונג את הרעג אשר בו חיו. רק כעת מתעוררים אנו מן התרומה הדוגמאית וארוכה, וגם זאת באיטיות..."

פילוסופיה של עובד אלילים

אותה מגמה, להלכיש את הפילוסוף הנחשב לאבי הסכולאסטיקה מחלוצות מודרניות, ציינו בוועידה רומא חכמות כ"ראילים גוצרי, גדול התומיטטים בני זמננו, האב (הדומיניקני) הצרפתי מארי-דיוסטיק שג, אשר כמחבר מסות רבות על תומאס ומשנתו נגן כינון ראשון בוועידה, דיע להרטיט את לב שומעיו (את דומינס) כאשר הוד תיאור האיש מאקווינו כמחשד גדול, וסג בהרצאתו מנה תגובה של פיוט: הוא סיפר כיצד באריות הקאדוראלות תלונות ושירת התרבותאוריים התחילו לנשב נחוצות וחדשות באוניברסיטות ובקופרדאציות תכלוליות. הן חיו אלה יערים של ואלדו (מיסדר הכנסית ה"תאלדי" (התי) של פראנציסקוס הקדוש איש אסיו, של דומיניקוס הקדוש — כולם, שליחים חדשים, שהשמרנים של הזמן הוא תוקיעים כסחם מרדנים וריקים ופחורים.

תומאס מאקווינו נמצא, אפוא — לידם — במודק הסערה והית עליו להכריע לכאן או לכאן, ואכן, הכריע ברוח החדוש במסלול, למשל, את הספירטואליזם של אוגוסטינוס הקדוש, שנתקבל אז בכנסיה ללא עירור, וכבר קומם על עצמו את כל, הדוקטורים של הכנסית של ימינו ושל אחרי מותו בפאריס, אוקספורד, ורומא עצמה, אשר תאשימוהו ב"המכיה בפילוסופית של עובד אלילים, רימוז בכך, כמובן, לחשפתה תרבות, של פילוסופית אריסטו על מישנתו של אבי התומיזם.

במאה ה-13, המאה של תומאס, הייתה הפילוסופיה חת במאה זו, של אריסטו (מרס של הידידים, כינון דאגתה אלגורית), שהיה בראש וראשונה בולגו חוקר טבעו וזה גרס את הנסיון כמקור המדע התובגר להשיבה, א טריקרי המבקרת של השמרנים בצוית בוחקון המנהל של רשאל המהארת יסח את והבל בין שתי תנועות מנאקות מאו ועד חורם בתראולוגית: שמה, תאטטולת של אתגרה תראים בה אפלטון המצביע כלפי שמים מאריסטו תרסון לארמה: גישה טראנסצנדנטלית מל גישה ריאליסטית, ותנה תומאס הקדוש לא בהר באפלטון (שחורה מרחו על אוגוסטינוס הקדוש), אלא באריסטו, ושובדל (שחודשה ברומא היטב) שבפרצה תומס תומיטטים רבים את תומאס ב"אריסטוטלאי" למלחמה יש לת, כמובן, הסברים פוליטיים רבים.

קדוש, בוסם מורם

והנה בוועידת רומא עצמה, שריבים מבין 1,500 משתתפיה לא חיו "פרגוריסטיים" כל-עיקר, נעשו גם מאמרים רבים לטיל את עוקק תרשנות התמסכתת במישנותו של תומאס הקדוש, אקלן אקלן בנצל להשפעתו של אריסטו, של תאיש מאקווינו: המסרים העדיק, שבנקודות אשר בהן חיו חילוקי דעות בין אריסטו ובין הכנסית נשא והשילק באמו לכנסית, ודי נדמה תבוא את דבישותו של תומאס בקידור תסרטי צנענותיות המחלפת של המעלות: של בריאת העולם יש מאין, של מרדנות ושל לכל מלל קונפורי, שוקא בסט תומאס בשוגנת תחילונג: של מחרות גשמה תאיש תחילונגיתאליה של שישות אריסטו אלה גורשת את שולחיה, חלל: שותק העקירות העשיריים של חורם

"האסכולה של אונגו"

ה"כריסטוצנטריזם" יש עוקק אנטי-יהודי, אך דבר זה לא בא לידי ביטוי מפורש בוועידת רומא. אגב, תומאס מאקווינו היה אחד מיסני הפילוסופים הגדולים של ימי הביניים באירופה, שניסו להשלים בין הדת ובין תורת אריסטו, השני היה הרמב"ם, אולי יתעורר מי במסורת ההשכלה הגבוהה בישראל ובמלאות 700 שנה למות ההוגה הנוצרי יעקב השוואה בין הדגמים

אל האב כי אבי גדול מטני, יוחנן מרק ייד, טוק כ"ח, "איינו עושה דבר מנטסי כי אם כאשר לימדינו אבי אלה דברי" — יוחנן ח, כ"ח.

כזה היה הוויכוח על "תיאוצנטריזם" ר' כריסטוצנטריזם, ונוסחת הסתרון שעלה החולט לא תניהא את דעת הכל, כמובן, בכל ההדישה הזאת של

גרס מתוך "האסכולה"

מודעה זו כבר אינה אקטואלית

כאן אין מודעה

בשקט. גדלנו. פי 5 תוך 4 שנים.

המודעה הזו כבר אינה אקטואלית. היא מיושנת ויש להחליף אותה במודעה חדשה.

מאז פרסום המודעה בשנה שעברה גדלנו ב 50% נוספים.

והמהפכה השקטה עדיין נמשכת...

בנק הפועלים

המהפכה השקטה

רחביה וקוץ בה

כתב וצילם יעקב גרוס

התנועה בבתי מדרשים כאן וכאם היא לעומת העוונות המאיימת בתי ציבור הנמצאים בשכונת גובליה. התנועה הגדולה ביותר ברחביה, גובל בגירחביה, הוא בניין רשיסבון, שזוהי עד לפני שנים מספר מגור ע"ש מייך הקדוש מסיאון. הבניין מעוטר בקישוטים, צלבים ומסלילים שזם מורשת הכנסיה. היום משמש המבנה משרדים שונים, ובעיקר משרד החינוך, השטח המקיף אותו משתרע על דונגים רבים, אך איש לא טרח לסלול בתוכו דרכי גישה. המגיע לבניין בחורף נאלץ לרדוש בשלוליות הגשם, והבא בקיץ שוטט בתוך מזמורות, כשהגוף העופף את המבנה הישן הוא גן של עשבים שוטים, קוצים וחזזות. חצר בית רשיסבון גובלת בגינת רחבת, כשבחורף נמצא בית-קברות קטן של גוהים. גובה הקוצים בעונה זו מכסה כמעט את תצליבים על הקברים — אך העבר, כנראה, לא מפריע לאיש.

בתריציבור אחרים, כמו בית משרד התחבורה ובית הסוכנות היהודית, משתרלים לשמור על חזית נאה וסורחת — אך אבוי לנכנסים בחצרות והחורית. לבד מצמחייהוור נפגש הנכנס לבניין הסוכנות מרחוב אלהריי באשטות מכוערת של קשתות הבניין. האשטות נעשתה בפלחמה ששה חומים, ששה שירותים ויתח מוצגות ויתח חשש מרטיסי גוהים — ומעם יש טעם להשאיר את הלבנים ותי שוטות כמזכרת נצח?

רחביה, שתוכנית וזייד של הרתה סמל לחושבי ויר שלים, מודקנת ומחזקת. עם זאת, עדיין לא מאוחר לעצ ניק לט טיפול קוסמטי, והגיעה זעה שתעזירה תחליב את בעלי החבים, ובעיקר הבתים הנטושים, לטלך את המגפעים התברואתיים המצטברים בהצרותיהם.

— דבר הממזות מטרד תברואתי חמור. ראש העירייה, מר טדי קולק, גר בשכונת, אך מטרדות אותו בוזרא בעיות החזזות הרבה בשכונות של חברת השוליים הירושלמית — בעיות תרשות שלא באו על פתורונ.

בתים אחרים ברחביה הקדושה ע"י בעליהם המגוונים לטובת ישיבות על-שםם, ובתים אחרים ניקנו ע"י מוסדות דתיים כדי לשכן בתם ישיבות. גם מקומות אלו, המכונים תורת בין כתליהם, "מצטיינים" בחצרות מוזהמות שקוצים גדלים בתן פרא.

ביתו של דייר פרודיניו ויל, מאבני המינה של הרפואה בירושלים והחדשה, עומד נוש ברחוב איבן-עזרא בלב רחביה. סטולת רבת ממלאת את החצר ורחבת, חריסי הבית שבורים והחלת פורצת. קשתות החוליות המרכזית בירושלים נקראת ע"ש דייר פרודיניו, אך ביתו נראה היום כחורבת אומללת. בית אחר הבולט בשממונו הוא בית סתת-הירח ברחוב רמבין, בסמוך למלון-המלכים. הבית סגור כלפי תרובות בתומת אבן, אך הצצה מכער לשעריו הנעולים, או חזירה מכער לגדר. האחריות המרדנת, חוששים את הבית העצוב; וזה אחד הבתים היפים שותו ברחביה, וגורלו מונח על כפות המאזניים. בתים אלו שיינתו, הם מבולסים מבין הבתים הנטושים בשכונת הויקרת, שנקנית אינם מש-אירים אחריהם דור המשיח.

לצד הבתים הנטושים, קיימים בתים מאוכלסים רבים שותחזותה בתצורותיהם אינה גופלת מנו של הבתים המושק-רים. ביתו הישן של אתרונ וזות דיל חוקרש לשיבתה על שמה, ודומה שחליות מאכלסות אותו על פי צטיחית-הנר המקיפה את הבניין.

מלך ישראל

בגלגולי הקודמים

צביה בירשלים

בגלגולי הקודם חיינו בפרסוריה. לאבי היה מכרה ויחלום אף ביקרתי בו רק פעם אחת. יחלנו חיים שלווים וקצת חדושים, אם כי חיות חיה פתוח ומכניס אורחים. לעיתים יצאנו לציד בבוקר או לאירופה. והאומנת הכושית הנאמנה שלי ליוותה אותי לכל מקום. דומני שהתאהבתי באיזה חרפתן מקסים והתכונתה לברוח איתו לחוד...

לפני-כן, בזאת אני בטוחה, הייתי בתו של יועץ-חצר בוויה העליונה. אמי הייתה האשה היפה ביותר בכל הקיסרות וכאשר הנעתי לפרקי לא חשתי אף אבל ושערי הארמון שייבדו היו מתחילים בפני. נקסס חרקים שלי היה תמיד מלא שמו של קצינים צעירים ואצילים וכל חצרות קינאו בי בקיץ נהגו לנסוע לקארלסבאד, בחורף לשווייץ או לאיזה קוראורט אומנותי, ורק חלד רוממות הקיסרות סיסי היבטה בי בעין עקומה, למרות שחור רוממותו פראץ יופ לא היה עוד צעיר.

לפנים היו הורי בעלי ארוחה ברוסיה. היה לנו ארמון כפרי מקסים ועתיק, מוקף פארק ענקי ואני זוכרת את חטיוילים הנפלאים, עת ליוותי את אמי בביקורי הצדקה שלה בבקתות האיכרים שלנו. האכירות הזקנות נהגו לברכני ואם כי חן ידמי לבעני למכשפות לא חשתי למשוך את ידי אותה נשק. את החורפים בילנו בביתנו בפרסוריה, בקיץ נסענו לקרים ופעם אפילו חוצצתי בפני הצאר!

בגלגול קודם חיינו בני-אורליטנס. כלומר - היה לנו בית בעיר, אך ימי חילולת המאשרים עברו עלי באוהה כפירה, מוקפת שדות פתוחה ושירי כושים עצובי קצב חרדיומי מדי ערב. הייתי נערה חופשית, אפילו פראית במקצה, ובחמלתי את מדוונתי הוחלט לשלוח אותי למנזרית סקרה-קר בצרפת. האנייה טבעה.

לפני כן נהניתי מחיים נהדרים, מגונים ומעט מופקרים בוגציה של חדושים. או אולי הייתה זו רומא של חבורים או פירנצה של מדיצני, וכן חביב אחד חיוך אחרי והתעקש לצעיר את יוקני כשני מחייכת חיוך מסתורי.

באחד הגלגולים היה אבי מאנדארין מכובד מאד וחדתי שבארמון היו מלאים זמרים מכאניים תזמרת חונ-קוב, לא, דואי שלא! היו אלה מתנות של חוסר היפאני!

חייתי גם חבת של מונטומה וגמריטי ירוקת העין ואחותה התאומה של חלנה מסריות. אלמלא התעקשה חרה לנקום את עלבון התפוח והניחה בלבו של מאריס אהבה לאשה נשואה דווקא - היה האיליאס נכתב על אודותי! איני זוכרת פרטים רבים מהגלגולים שקדמו לתקופת הנלמדת בשיעורי ההיסטוריה, אך אין לי ספק שהמעט - בעוונתי הרבים - זימן לי חורל נגדל גרוע מכולם. מעולם לא הייתי בארץ כח בלתי מוצלחת, בתקופה כל כך מסובכת ומעולם, מעולם לא חזרה חממשה לחחליט כח-סותם בחצות הלילה שעלי לחוריד את רמת החיים שלי.

ואולי אין זו שאלה של מקום ושל זמן - אולי משוט לא בחרתי חפץ במעמד חנוך?

שנורקל

יגאל גלאי

הראשון אצלנו בבית שמריש את התנועות הכלכליות (גלי עד גב-גלי) הוא הפריזידר. הוא עושה את עמנו אילם ולא-איכפונקט אבל תאמינו לי שאי-אפשר לסדר אותו. למעמים, בלילה-בלילה, כששורר שקט בדירה, אפשר לשמוע אותו בוכה. הוא מואר ונקי ואנו מקפידים להפשיט אותו פעם בשבוע, אבל הפריזידר יודע שזה בלתי-אפשרי. הוא מנסה לעודד אותנו, קורץ לנו בחיבה ואומר: "מספיק עם המשחקים, הברים, למח אתם בכלל מתעסקים איתי. עזבו אותי במנוחה, אני כבר לא שווה כלום".

לא נעים לנו להזיח חר ותיק. פעם היו לו ימים מפוארים, חיונו אחרי ללא-חרף והוא היה מספק לנו שמנת ופרזורט, ענבנות, חלב, מינו, כל מה שרצינו. חיים בושח, אני פותח את החדר. כבר לא חושש שאינו צננת של מרמה משוכת היפול ותישבר. אין סכנה שתחלב יחמץ. הפריזידר משתתף באכאנו ורואה את אהנו אכילים את חלב. לק טסביר לפריזידר, שיש תוכנית מקיפה לרסון כלכלי המכוננת לספוג ארבעה מיליארד לירות מהניבור. מספיק שתניד לו, "חלב - לירה" והוא חותם חלב חשמלי. אז מה פתאום נספג על עיקר מחצית תוספת חיוקר, וטייל-בוא ושעשועי-תעשייתיים!

כאילו שחצורו האלו לא חסמיק, הודיע לנו האיש הקטן, זה שמדליק את האור בפריזידר, שהוא יוצא למסיה. ממילא אין לו מה לעשות ותר. בשבוע הבא אהנו מנתקים את זרם החשמל והופכים את הפריזידר לפריה. אם אין להם - שתחיה תורה.

ספורט

ליר

- כמה עולה חיום קריין?
- יקר. לא בשבילך.
- ונר?
- קצת פחות, אבל תעוב.
- מה עם פלח?
- במרנו כבר ל"פסטי-קולח".
- ברמנר?
- סקוטי. אל תתעסק איתם.
- אז אולי משחו יותר זול?
- בקבאואה, יאריינ, תלוי מה אתה רוצה.
- בכמה תקילו?
- רבע, אולי קצת יותר.
- יש לכם בפתוח? אולי באיכוי?
- באיכוי! מכור. אין מה לדבר.
- לאט?
- פולי. מאחרי המסך.
- אז מה יחיה?
- תיקח משחו מקומי.
- למשל?
- שני מיקי בקוביץ' ואחד אוננה באריוח אורגנולית עם אחריות לחמש שנים. אולי גם אנגלנר?
- כמה זה יעלה לי?
- תענוב כסף. זה ספורט!
- ומתי אפשר לראות את חסחור?
- הבוא בשבת. מי אדוני?
- סוחר. חווה לגינול שחקן-כדורגל בע"מ.
- מחמש איזה פר-חרבעה משוכה. סיכמנו על שבו?

אמנות הבישול

יהושע סובול

התבשלה הצעת ליצור חמפדיל למשפחה (גליגולט) ידילין: אין לטלול מאמץ טעונו לטווח חמפדיל למשפחה (כיל)

ובכן, הידיעה מעוררת-התיאבון יצאה סופסוף מהמטבח. אי-אפשר היה להסתיר אותה יותר: ניווחו של התבשיל גלש אל החרוב, וחדר לחיוריו של כתבנו לענייני גסטרונומיה. חלה נכנס לטראנס, ובעוד בלוטות הרוק מזרימות נחרות בפיו הרוטט, יצאו גליו בעקבות חיה. במי פש אם לא באשף-הדישה, חשף ניקודיל, כשהוא רכון על המקרר ונובר בירכה-מגורותיו. הרי זה היה המקרר של גולדה! קרא כתבנו תגסטרונומי הנדסה.

- נכון, חייך חשף ניקודיל, אני מחפש שאריות. - אלא מה? ליום, כאשר חארץ עומדת לפני תקופת נצע עם עליית-המיסים וניקור תוספת-חיוקר, נשמש אהנו דוגמא לעקרת-הבית. נוכח בריבים האין להשליך מהמטבח אף שארית של מזון שיש בה שריד של קל-אוריה. חנה, ראה במו עיניך - אמר ניקודיל - הנוציאר מהמקרר קערית מינו אח-ה-שבות - אני מסיר בחזיתות את חעובש, מוסיף קצת שמן זית, וחום - לסיר! הנח צלחת גיורועטש שהתיבש. אז מה אם התיבש? מוסיפים קצת מים, מערבבים, וחום - לסיר! אוי! הניבנה בורחת! נודעק חשף ניקודיל, וניקב בעקבות חריץ בגינת רוקמדיור-זר שצא בחוליה עצמאית ומואצת לעבר הטרקלין: תפוס אותה לפני שהיא מגיעת לסלון! לא נוכל להשתחרר מחריח! אסור ששולח תיפסק למת עין! השתטחות זריחה של חשף, וחילת-החון אקרוטית, וחריץ בגינת הרוקמדיור-זר נוחה נחיתה רכה בסיר.

- אבל מה תעשו בקשר לזה? - יידיי הגסטרונום, אתה עוד טירון בבישול, חשיב אשף הדישה עם שהוא חוזר להתנחה מאונכת ולבחישה נמרצת בסיר. חכה עד שסגור את המכסה, ויינוצר קצת לחץ, ואז תראה איך השאריות האלה ימלאו את המטבח כריח חום של גורל!

- אבל מי יאכל את זה? - כלנו נאכל! התבשיל מומץ ע"י אונות שומרי-משקל. - כן כן! - פשוט מאוד: אי-אפשר לאכול ממנו חרבה. הוא סותם את התיאבון אחרי הכפית הראשונה. מה אתה מותפל? לא קראת מה שקרמנן אמר בסוף חשבון? הוא אמר שמחייני חמפדיל חחדשים מעוררים סלידה. - אבל התבשיל שלך עשוי משאריות של מזון ישן? - יידיי, אין חדש תחת השמש...

המפדיל

בין קודש לחול

דד שבה וייס

המפדיל חובשת זמן קצר את מספלי האופוזיציה בכנסת וכבר חספיקה להפיה בה רוח נעורים. היא נוקטת עמדות קיצוניות יותר מצעירה, למרדנים בעבר. המפדיל גוררת את ח"כ"כוד" התורנית לנקוט עמדה אנטי ממשלתית ממשלתית. המפדיל מסיתה את החיות קיצוניות. אנשיה, יחד עם שאר חברי האופוזיציה, נמרו אומר לשים מצור על ממשלת רבין ולשים אבני מכללה בכל אשר תפנה. האופוזיציה עושה זאת כמעט ללא הבחנה, בכל עניין, ולשם כך מוכנה אף להתפטר בעניינים של פרונרמה.

ממשלת רבין טרם חספיקה לנקוט עמדות מדיניות, בענייני חוץ ופנים, השונות מעמדותיה של הממשלה הקודמת וממשלת המעבר, בת חשתתת המפדיל. אך המפדיל חשחיה את חרבה האופוזיציונית ומניפה אותה כגוד עמדות שהיו מקובלות עליה רק לפני שבועות אחדים. כבר עתה ניתן לקבוע, כי חוש חדתי האחר, הנחשב לקיצוני טור - חחיות הדתיות התורתיות - נקט עמדה במשך שנות זר, עמדה תבונית ונייטית יותר ומכובדת לאין שיעור. מה מרץ - את המפדיל לתוך האמוק הפרלמנטרי שלה!

אפשר להניח כמה וכמה הנחות: (א) המפדיל ומרכיביו החיסטוריים היו במשך שני דורות מפלגות שלטוניות. חן נטלו תפקיד ממשי בעיצוב חשלטון וחלק לא מבוטל מן העוגה חשלטונית. מחיבת זה דומה התנהגות המפדיל להתנהגות משוערת של מפלגת העבודה לו עברה לפסליל האופוזיציה. חיה נגררה לאופוזיציה ע"י קערית וקנאיה, אך אינה מסוגלת להסתגל למצב חחדש. במובן זה, דומה התנהגות שריח לשעבר להתנהגות חלק משרי העבודה לשעבר. ארבעים שנות שלטון ועשרות שנים של כחונה במשרות שרים אינו עניין של מה בכך. במדינה בה אין חשלטון מתחלף מדי פעם, נוצרת תרבות פוליטית בה מתייחסים חשלטנים למשרותיהם כאל נחלה פרטית.

(ב) ממשלת רבין אופוזיט ע"י השפעה ניכרת של דור חפמליה. קבוצה זו מצטיירת בעיני הדתיים כמי שאינה קשורה למסורת ישראל. סבא, קבוצה זו, יחד עם אישים כגדעון האוורר ושולמית אלוני, מסמלת אצל המפלגות הדתיות אטימות רגשית, או אפסית כלפי נושאי חדת וחמסורות.

(ג) מלחמת ששת הימים עוררה בציבור הדתי רגשות דתיים רומנטים כלפי נחלת אבות. המפדיל פתחה עתה יותר מאשר אי-פעם לנוסחאות המדיניות של תנועת החרות" במרט וה"ליכוד" בכלל. ממשלת רבין מצטיירת כמי שאינה מתרגשת מן הקשר החיסטורי וחמסטי של עם ישראל לשטחים שמעבר לקו חירוק.

(ד) המפדיל נחלה כשלון יחסי בבחירות האחרונות. ייתכן שאלמנטים קיצוניים כפי שהתגלו ברשימותיהם של חד"ר שאקי וחרב כחאט, נטלו ממנה חלק ממצביעיה חפוטנציאליים. אפשר שהמפדיל חסעה להתחיר לחניקה את בניה האובדים. אך מה שמתקבל על חצות, מעונן בעולמו של החשבון חפוליטי, נראה שהמפדיל עושה "בלוי" פרלמנטרי על ממשלת רבין כדי שזו תפתח את שעריה בפני חמפדיל.

איש חמפתח בפרשת כולה חינו יידיי הנחלת חסולות ח"כ מנחם ספור, אם תחזור חמפדיל לקואליציה טמון הוא שנחש טפיר תומך ממשלת רבין.

ברוך שפטרנו

אהרון בכר

עברו חודשים בלי מפדיל בממשלה, והמדינה לא התמוטטה. אני לא חושב שיקרה אסון גדול אם נציגיו של חקדוש-ברוך-הוא-עלי-אדמות ימשיכו לשבת באופוזיציה ולחצוץ עם יחד עם בנין. וזולון חמר מתאים לבנין ובנין מתאים לזולון חמר, ושניהם יחד מתאימים לרב צבי יחודו קוק, כובש שכס ומשחרר אדמותיו של חמור אבינו. הברית הקדושה בין הלאומנות וספריי חדת לא נכרתה אומלול ולא שלטום. מה היא שותפות בת 25 שנים בקואליציה ממשלתית - לעומת ברית-דמים שכל אחד ממרכיביה משלים כל-כך יפה את רעהו! ממשלת רבין כבר הוכיחה שבדעתה לבחון מחדש אי-אילו אמיתות ישנות, וכמה טוב שבן-מאיר וזולון חמר אינם תלויים על צווארה ואינם כובלים את ידיו ואת רגליה. משקל המוסרי של יצחק רמאל אמנם חסר קצת ליד שולחן חממשלה, אבל מה לעשות, מה לעשות, בבניין ציון וירושלים נהנחם. אני כבר לא מדבר על מי הוא יחיד ועל כל שאר חנילוים הנאורים חסמונים בתרומתו המאליפה של חשורף חדת ששוחק שנים רבות את תפקיד לשון-המאוינים וחסח כמעט כל מה שניתן היה לטחוט. בוח חם היו טובים מאוד.

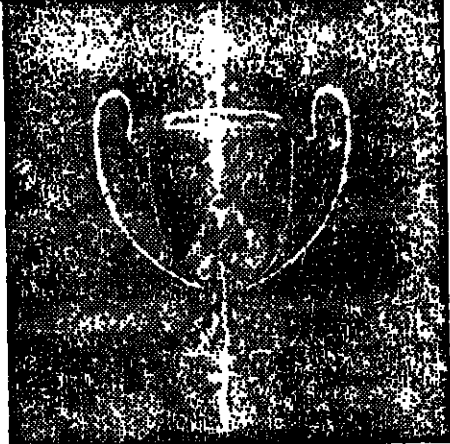
חיום מתרגלים לממשלה בלי חמפדיל, מחר אפשר להתחיל להתרגל גם לחצות חוק שריח חמפדיל אינו נודף מחן ומחרתמים אפשר להתחיל לבטל את כל חזירות שחוטלו בחשראנה על ציבור חילוני וחף מכל אשמה, שואץ שלשם את מחיר חסחיה, אלוהים, למשל, יסלח לכולם אם לא רק בעלי חיוכלת ויכלו לנסוע לים בשבת, בתוקף הגזירה חמפדילית חמפלה בין בעלי מכוניות פרטיות לבין נוקקי תחבורה ציבורית, ונדמה לי שגם הוא יחיה מרוצה אם תפקיד חמפדיל לשבת באופוזיציה ולעשות שם חיל.

אני חושב שפשוט צריך להתרגל לרעיון חזה ולחתחיל להיות איתו. אני יודע שזה קשה, מפני שכל מי שמאבד את כבליו מאבד לרקע-קס גם את עשתונותיו! אבל במשך חזמן יסתבר שהחיים חפכו להיות חרבה יותר נעימים. כל-כן חרבה שנים התרגלנו להיות עם חפנ-רע חזה, להתפטר עימו, לעשות איתו עיסקות אפלות מתחת לשולחן, עד שאיינו יכולים כמעט בלעדיו. עכשיו הוא יושב באופוזיציה ומעורר משם רחמים בנענועיו לימים חסוניים חחם, כשיושב עדיין ליד הקערה ונטל ממנה בשתי ידיו כל מה שאפשר היה לחטוף. כשהציגו לפני שבועיים בכנסת את חקציב חממשלה, הוא ישב במספלי האופוזיציה וחריר גול לו מחשפתיים, ואני לא מבין לא את צער חפרידה מן חמפדיל, כל ולא את העננעים חמאוכוסיטיים אליה. כל יום בלי מפדיל בממשלה ראוי שנברך עליו ברוך שפטרנו מעונשו של זה.

מאת נחל נחל

שיחתי עם כל גדולים

שיחה עם השחקנים שבחול רשביסקי מאת עוביה נחל

שלוש ידעיים שאני יודע אודות: מועד לא ראיתי את חנוכה אפילו מבחוץ, לגבי דודי לוינסקי לוח כנסית במוסד התחילה וחי עבירה. הלכתי לעתה. מבחינה חוקית, הייתי יכול להבדיל אותם למשפט, לדרוש פיצויים על תוצאות דיבת כאשר הם אמרו לי שיהיה זה תכונה, נרגעתי, אבל אינני מצליח לה' בין כיצד יכול להיות דבר כזה? לא הייתי כלל בכנסית, וכתבו שתחלפתי ושרתי שם והיו מה כתבו שאני ישראלי. בשעה שאני אמריקני, דבר כזה עוד לא ראיתי.

תכין שאלות

רשביסקי נזכר שסרם אכל ארחת צהריים, ובצדו לעלות לחדר לאכול משהו קל, ש' הכינה אשתו. עד שאחרי חקל לוחין את השאלות, כעבור 10 דקות הוא חזר. כיצד נבחרו המשתתפים? רבי-האמנים הבינלאומיים? שנים האמריקנים מותר שמעתי? יש לנו שיטה הקרויה באנגלית, הילן רייטסנג סיסטם, על שם ממציאה, סיסטם הילן. היא מבוססת על מספר הנקודות שרבי האמן צובר בתחרויות לאליפות. ששה זו נותנת לצעירים, משום שהם משחקים היטב, ובכוחה מברר את צעירים נקודות. אני משחק כיום מעט. בכל זאת נבחרתי, וזאת בזכות הנחמדות שחיו לי בעבר, שחקתי עם כל הנבחרים, וגם חיל לי נצחונות עליהם. למשל עם מי?

טלם! אינני יודע עם מי לתתחיל נסעתי מעטים רבות למשחקים ברוסית, שחקתי שם עם אלומי העולם לשעבר כגון אלכסנדר גוטמן, בריקס פטרסון, סל, וגם עם סטאסקי, עם קארופל לא שחקתי. הוא צעיר, בסך הכל מן 22 חלש בעטק שחקתי עם ישראלי?

הסמק, לא היה צורך לחפש מקורות נוספים ואנשים שבו לניצח קיבלו גם תשלום. סוף סוף הם נאלצים לעבוד את עבודתם ועוסק קידום הערלים למשך חודש ימים מניע לזה פיצוי על כך, זה טבעי. רשביסקי היה רואה-חשבון, חזר לו משרד, והוא עוד הוא חשבונותיו של חברות גור' לוח. כיום הוא מתפרנס ממשחקי שחמט בל' ברי.

אני מגיעים לישראל, שכן רשביסקי ביקר בה חמש פעמים, מכיר את כל אלומי השח' מט שלת השתתף באולימפיאדת הבינלאומית במלון, שדורגן בשנת 1964, ובעיקר הוא גאה על תוצאות שמועדוני שחמט אחרים שבראשן נקראים על שמו.

מה דעתך על השחקנים הישראליים, ועל רמת השחמט בישראל? רמת השחמט בישראל, חרם, נמוכה, — ממתי רשביסקי לענות — מה לעשות, ישראל היא ארץ חדשה, וגם קטנה וקשה לגלות כוחות בינלאומיים. הדבר דורש זמן.

הראית בנראה את משחקיהם של האלופים שעלו מרוסיה? לא הייתי לי האפשרות לעקוב אחר משחקי קים, מכיוון שהייתי צריך לשחק בעצמי. אני מקווה שהם ישערו את חרמת הישראלית. איזה משחק היה הקשה ביותר בחיור? וזו חרבת משחקים קשים. עני האלופים תורסים בקיור, אין ספק שהם נחלקים ב' יותר.

האם השתתף באירופה נחמדי? לשחק ב' אמצעות פלסק, כירי לא להפריח אף לזכור אלפי קילומטרים? לא. באמריקה אף לא הייתי לי האפשרות לעקוב אחר משחקי בריקס פטרסון, סל, וגם עם סטאסקי, עם קארופל לא שחקתי. הוא צעיר, בסך הכל מן 22 חלש בעטק שחקתי עם ישראלי?

על השחמט בישראל

מי שיכין את נפיקתם לניצח? מדיניות השחמט האמריקנית, יש לה 10,000 חברים, וקפדנות ומיומנות, וטכנים

בקרוב יופיע על בדי הקולנוע בארץ סרטו החדש של אורי זוהר. עיניים גדולות" שאותו הוא בים, הפיק (עם יצחק קול) ומגלם בו תפקיד ראשי של מאמן קבוצת כדור-סל המחפשים הצלחות אצל נשים יפות מחוץ לחייו עם אשתו החוקית. כתבנו משוחח עם אורי זוהר על סרט זה וסרטיו האחרים.

כשאני נזכר בסרטיו הרבים של אורי זוהר מצטייר לעיני מעין פיצול אישיות: מצד אחד קומדיית או פארסות כמו, "מייסה ופילוסוף" או "תרגילי" ומצד שני סרטים בעלי אופי רציני, דרמאות כמו, "שלושה ימים וילדי", "כל סמור מלך".... אך שני סרטי ואתרונים, ה"מצצים" וה"עיניים גדולות", נראים כאילו רצה לקרב את שתי הדרסים האלה זו לזו, בהפקת קומדיה רצינית. יש בהחלט משהו משותף בין, מצצים" למצצים" ציירתי תמונה של אנשים בשולי הכרך ובשולי החברה — בנושא כזה אחת יכול לעשות כל מה שעולה על דעתה. ב' עיניים גדולות" העברתי את העלילה למרכז חברתי תוסס — וכאן צריך לשמור על חוקים, כאן אחת מטפל בדברים המוכרים לכל, בשינוי החיים, העסקים, האהבה, השאיפות, התחלואות והכשלונות. ניכור הסרט הוא מאמן קבוצת כדורסל, זה מחייב: הוא צריך להצי' לוח בכל שבת! הוא מדבר על אהבת ה' — ספורט ועל כל מיני דברים — אבל לאמיתו של דבר הוא אומר לא את הספורט אלא את התחלואה, הנצחון, באותה מידה הוא נשק להחלואה אצל נשים — אצל כל ה' כשהוא מסתבך עם נשים — וזה כמובן מסבך אותו עוד יותר כבעל לאשה פלוס חתן....

ב"מצצים" נהג אורי להציץ דרך חרכים חבויים, לעצמים הכל...

מאת נתן גדום

נחלים לאחרונה בתפוצה סרטים ישראליים בעלי איכות. אורי זוהר נולד בחיפה בשנת 1915, והמיד שאף להיות בקולנוע... בכיתה ד' שאלת אותו המורה נהג את רוצה להיות — וענתי שאני רוצה לעשות קולנוע. אחר כך, כש — עברנו לתל-אביב גרנו ליד גן רינה, ובית הצמי מי שלא זכר את צן רינה מזה ג'יטוריה... השכנות מזה ידע אולי עליהם בהיסטוריה... אהבת הולדת... הלכתי ללהקה צבאית כי לא ידעתי ארץ אחרת בחור טנקיסט וחשבת כי בחור שחקן אצילי יותר...

בתחילת שנות השישים הסתער אורי זוהר על הקולנוע, תחילה בסרט עזר (פרשנים) "קרפ" על היקרי" ואחר כך ב"חור בלבנה" (שהיה גם הודמנות של עליה בדרגה לרוי גרפינקל ולואה גורית)... איזה פרט מסיפורי אהב אהב יותר מהאחרים... את זה שכתבו לחדר מיינה... יש סרטים שלא חרבו לי הרבה, אמרת, ברוך שסטרני" ושכחתי כהם... אני חושב כי למדתי משהו ב"חור בלבנה".... ב"מצצים" וב"עיניים גדולות"...

וזה לואה? — התחלתי לעבוד עם גבי ריאל דגן על קומדיה חדשה — קומדיה הברות? — כמובן, אבל אל דבר על הסרט הבא — אל יהיו לנו עיניים גדולות — נסמסם בינתיים ב"עיניים גדולות"...

אריק איינשטיין, החבר הקבוע

אורי זוהר ומנשה רשביסקי אורי ואליה: אבל אני לא יכול להיות בצורה כזאת

סוף מעמוד 13

[illegible]

<p>יום ה' — 11.7</p> <p>10.00 מאגדות שלמה: המלך מנחם, יחזקאל ויהושע מנחם בן בנאי 10.27 רונדל שיר — שיר המלך 16.00 אנגליה לקראת בית ה' 16.11 אנגליה לקראת בית ה' 17.00 סלוגר</p>	<p>יום ד' — 10.7</p> <p>10.00 בשיחה — הכותב המזכיר 10.21 איטליאנוגית — המל המלך 10.30 תבנית תעודות — י"ב המלך 10.36 מנחם תעודות — י מנחם ישראל 16.00 כבוד המלכים — מנחם שירא — על ה' 17.00 סלוגר</p>	<p>יום ג' — 9.7</p> <p>10.00 חבר המלכים — מנחם בן בנאי 10.26 יד מסד — המלך המלך 10.45 מנחם יד עם בת המלך 10.54 שירא — לשם אש המלך 16.00 מנחם שירא — על ה' 16.34 קולות המלכים — על ה' 17.00 סלוגר</p>	<p>יום ב' — 8.7</p> <p>10.00 סיר — הרב והמלך המלך 10.25 חזון שיר — יד המלך 10.35 של פסי המלך 10.35 כולל אנוש — יד המלך 16.00 מנחם שירא — המלך 16.00 מנחם שירא — המלך 16.34 אנגליה לקראת בית ה' 17.00 סלוגר</p>	<p>יום א' — 7.7</p> <p>10.00 מסר המלך: ר המלך 10.10 עיבוד המלך המלך 10.25 מנחם שירא — המלך 10.45 מנחם שירא — המלך 16.00 מנחם שירא — המלך 16.34 מנחם שירא — המלך 17.00 סלוגר</p>
--	--	---	--	--

[illegible]

יום ר' - 7

[illegible][illegible]